

Apel XII Ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego

My, przedstawiciele polskiej pedagogiki akademickiej, członkinie i członkowie Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego i Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, zgromadzeni na XII Ogólnopolskim Zjeździe Pedagogicznym odbywającym się w dniach 16-18 września 2025 roku w Olsztynie, pod hasłem: *Człowieczeństwo jako problem pedagogiki i zadanie wychowania*, zwracamy się do społeczności wychowawców, nauczycieli, pedagogów, administracji oświatowej, a także do polityków z apelem.

Apelujemy o poszanowanie idei i doświadczania człowieczeństwa, godności ludzkiej oraz praw człowieka i praw dziecka w świecie algorytmów i wielowymiarowych kryzysów.

Apelujemy o otwartość na napięcia i przesilenia. Naszą wiedzę, wyniki badań oraz zaangażowanie w kształcenie i wychowanie na rzecz pokoju, solidarności, wolności i autonomii traktujemy jako podstawę uprawnienia do wyrażenia stanowiska wobec obecnego stanu zagrożeń rozwoju osób, zmiany społecznej i dalszego bytowania na naszej planecie.

Czas, w którym żyjemy cechuje kumulacja kryzysów oraz ich ideowych i materialnych źródeł. Codziennosc ludzkiego bytowania wypełniają osiągnięcia ludzkiego geniuszu, w tym efekty rewolucji technologicznej, które mogą nieść poprawę, ale też zagrożenia.

Trwające wojny w wielu miejscach na świecie, których ofiarami są nie tylko osoby znajdujące się w ich bezpośrednim zasięgu, niosą ze sobą cierpienie, niesprawiedliwości i zagrożenia dla ludzkiej egzystencji i osiągnięć cywilizacji.

Naszym zadaniem jest dostrzeganie tych zagrożeń, łagodzenie ich aktualnych i przyszłościowych skutków, powstrzymywanie aktów i procesów dehumanizacji, dyskryminacji i destrukcji relacji międzyludzkich.

Apelujemy więc o przekraczanie barier administracyjnych i psychologicznych powstrzymujących odwagę i innowacyjność w trosce o człowieczeństwo będące warunkiem poszanowania użytecznych historycznych wartości, otwartości na zjawiska i procesy teraźniejszości oraz tworzenia bezpiecznej, sprawiedliwej przyszłości.

Nie godzimy się na używanie edukacji jako zakładniczki partykularnych interesów grup i środowisk, wykorzystywania jej w sporach politycznych.

Wykorzystujemy wszelkie możliwości zwiększania lokalnego i globalnego zaangażowania obywatelskiego, sprawiedliwego i zrównoważonego rozwoju światów jednostkowego i zbiorowego życia. Podejmujemy wysiłki, by zastąpić myślenie o władzy i kontroli myśleniem o prawach człowieka i o sprawiedliwości, o odpowiedzialności za siebie, za innych/Innych i za środowisko, o edukację wolną od indoktrynacji.

Niech ten apel przyświeca naszej pracy i naszym ludzkim wyborom.

Olsztyn, 18.09.2025

Przewodniczący PTP

Prof. dr hab. Piotr Kostyło

Przewodnicząca KNP PAN

Prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska